

quodlibet monasteriū dicti ordinis pro se & omnib^m membris
& grangij suis/ siue in eadē/ siue in diuersis diocēs consistent/
onus sup̄ hoc sibi rationabiliter impositā soluere consueuerit/
predictis mēbris & grangij nullā separatam solutionē facient/
bus/ sed cōcurrentibus in solutione predicta cū huiusmodi p̄n/
cipali monasterio seu cōuentuali loco cui subesse noscunt/ nō/
nulli tamen ex vobis eos p̄ huiusmodi locis & membris consi/
stentibus extra diocesim in qua monasteriū seu locus cōuentu/
alis cui subsunt existit decimā & p̄curationes huiusmodi/ sepa/
ratim exigere & extorquere p̄ eorū libito moliunt/ ipsos super/
hoc multipliciter molestantes. Nos igitur eorū sup̄ premissis
puidere quieti ac huiusmodi obuiare molestijs intēdētes vni/
uersitati vestre p̄ apostolica scripta districte precipien/ manda/
mus quatenus ex quo monasteriū seu cōuentualis locus hu/
iusmodi p̄ se/ membris & grangij sibi subiectis/ siue in vna ea/
demq̄ diocesi siue diuersis diocessibus cōstant decimā & p̄c/
urationes huiusmodi sibi impositas duxerint psoluendas/ nul/
lam aliā solutionē a predictis mēbris seu grangjhs exigatis/
ne quod absit ex diuersitate huiusmodi solutionū bis exigi seu/
solvi contingat qđ semel est tantūmodo psoluendum. Nos in
sup̄ omnes processus & sentētias quos vel quas contra man/
datum huiusmodi p̄ vos vel aliquē vestrū haberi seu proferri
cōtigerit irritos decernimus & inanes/ & nullius existere firmi/
tatis. Datum Awinion. x. kl. Martij. Pontificatus nostri
Anno quinto.

Privilegī dñi Clemētis pape. vi.

Conseruatoria ad abbates sancte Beno/
uefe Parisiē/ sancti Clemētis Metē/ &
sancti Pauli Bisuntinei.

Lemens Ep̄s seruus seruor̄ dei
 Dilecti filijs sancte Be-
 noueſe Parisiē ſancti Clemētiſ Abetefi
 ac ſancti Pauli Biſuntinē monaſteriorū
 abbatib⁹. Salutē et aplicam benedictionē.
 Abilitati ecclie diſponere dñi pſidentes
 circa curā eccliarū et monaſterioꝝ oīm ſo-
 lertia reddimur indeſeffa ſolliciti ut eaꝝ oc-
 curramus diſpendiſ et vtilitatib⁹ diuina coopante clementia
 ſalubriter intēdamus. Sane dilector̄ filioꝝ abbatis cisterciēn
 ad romanā ecclie nullo medio p̄tineň Labiloneň diocesis/ ac
 abbatū et dilectarū filiarū abbatissariū monaſterioꝝ ordinis ci-
 stericien ac eorundē monaſterioꝝ cōuentualiū cōqueſtione pce-
 pimus/ q̄ nōnulli archiepi/ et epi/ abbates/ p̄ores/ et alij ecclie et
 rū plati et clerici/ ac ecclie iſtice pſone/ tā religioſe q̄ etiā ſecula-
 res/ necnō duces/ marchiones/ comites/ barones/ milites/ no-
 biles/ et laici/ cōmunia ciuitatū/ vniuersitates/ opidorū/ caſtro-
 rum/ villarū/ et alioꝝ locoꝝ/ et alie ſingulares pſone ciuitatū et
 diocl/ ac partiū diuersarū in quib⁹ dicta monaſteria/ ac alia lo-
 ca et mēbra eisdem monaſteriis ſubiecta cōſttere diſoſcunt et
 cuparunt/ et occupari fecerūt caſtra/ viſtas/ et alia loca/ domos/
 ecclieſas/ grangias/ molendina/ decimas/ obedietias/ casalia/
 terras/ vineas/ poſſeſſiones/ census/ reddit⁹/ et puentus/ iuriſ-
 dictiones et iura/ ac nōnulla bona mobilia et imobilia ad dicta
 monaſteria et hmoi alia membra eoꝝ ſpectantia/ et ea detinent
 indebitē occupata/ ſeu ea detinentib⁹ pſtant consiliū auxiliū et
 fauore. Nōnulli etiā ciuitatū et diocl ac partiū p̄dictarū qui no-
 men dñi in vacuū recipere nō formidant/ dictis abbatis/ ab-
 batissis et conuētib⁹ ſup p̄dictis caſtris/ viſlis/ et locis/ ecclieſis/
 grangis/ molendinis/ decimis/ casalib⁹/ caſtris/ terris/ iuriſdi-
 ctionibus/ poſſeſſionib⁹/ censibus/ iuriſib⁹/ bonis/ et rebus alijs
 ad monaſteria et mēbra p̄dicta ſpectantib⁹ multiplices moleſti-
 as ac iniurias inferūt et iacturas. Quare p parte dictorū abba-
 tū abbatissariū et conuētu nobis extitit humiliter ſupplicatū/
 ut cū valde diſſicile ieddat eisdem, p ſingulis querelis ad apli-

cam sedē habere recursum / puidere eis sup hoc paterna diligē
tia curarem². Nos igit̄ cōsideratiōe venerabilis fratris nostri
Guilli ep̄i Lusculanen̄ t̄ carissimi in xp̄o filij nostri Johānis re
gis francie illustris nobis sup his hūliter supplicantū aduer
sus occupatores/detentores/psumptores/molestatores/ t̄ in
iuriatores hm̄oi illo volentes eisdē abbatib̄ abbatissis t̄ con
uentib̄ remedio subuenire p qd̄ illorū cōpescatur temeritas t̄
alijs aditus cōmitē similia pcludat/discretioni vestre p apli
ca scripta mandamus quaten² vos vel duo aut vn² vestrū p
vos vel aliū seu alios etiā si sint extra loca in quibus deputati
estis cōseruatores t̄ iudices/ abbatib̄ abbatissis t̄ cōuentib̄
supradictis efficacis defensionis p̄sido assistētes/nō pmittat
eosdē sup pmissis t̄ quibuslibet alijs bonis t̄ iurib̄ ad ipos cōi
ter vel diuīsim spectantib̄ ab eisdē t̄ quibuscūqz alijs indebi
te molestari/seu eis grauamina damna vel iniuriā irrogari/
facturi ipsis cum ab eis vel eorū aliquib̄ seu pcuratore vel p
curatorib̄ eorundē/vel aliquorū ipsoz fueritis requisiti de p
dictis t̄ alijs psonis quibuslibet sup restitutiōe ecclesiaꝝ/ gran
giarū/castroꝝ/casaliū/terraꝝ/possessionū/iurisdictionū/iuriū
t̄ bonoꝝ mobiliū t̄ imobiliū/reddituū quoqz t̄ puentuū ac ali
orū quorūcūqz bonoꝝ/necnō de qbuslibet iniurijs/molestijs/
atqz dānis/psentib̄ t̄ futuris/in psonis t̄ reb̄ ipsoꝝ illatis/eis
dē in illis videlicet q̄ iudiciale requirūt indaginē sūmarie sim
pliciter t̄ de plano sine strepitū t̄ figura iudicij/ In alijs vero p
ut q̄litas eoꝝ exegerit iusticie cōplētū/occupatores seu de
tētores/molestatores/psumptores/ t̄ iniuriatores hm̄oi/necnō
p̄tradictores quoslibz t̄ rebelles cuiuscūqz status/gradus/ordi
nis/vel cōditionis/etiā si archiep̄alis vel ep̄alis dignitatis ex
titerint/qñicūqz t̄ quotiēscūqz expedierit/auctē n̄a p cēsurā ec
clesiasticā/appellatōe postposita cōpescēti. Inuocato ad hoc si
opus fuerit auxilio brachij secularis/ Nō obstantib̄ tā felicis
recordatiōis Bonifacij pape. viii. p̄decessoris n̄i in quib̄ ca
uetur ne alijs extra suā ciuitatē t̄ diocesim nisi in certis excep
tis casib⁹/ t̄ in illis vltra vñā dietā a fine sue diocesis ad iudi
cium euoceſ/seu ne iudices t̄ pseruatores a sede deputati p̄di

cta extra ciuitatē et diocē in quib⁹ deputati fuerint cōtra quos-
cūq⁹ pcedere siue alijs vel alijs vices suas committere aut ali-
quos vltra vnā dietā a fine diocē corundē trahere psumāt seu
qd de alijs quā manifestis iniurijs et violentijs ac alijs que iu-
dicialē indaginē exigunt penis in eos si secus egerint et id pro-
curantes adiectis cōseruatores se nullatenus intromittāt. Et
tam de duab⁹ dietis in cōcilio generali dūmodo vltra tertiam
vel quartā aliquis extra suā ciuitatē et diocē auctoritate p̄senti
um ad iudiciū nō trahatur quā alijs quibuscūq⁹ cōstitutioni-
bus a p̄decessorib⁹ nostris Romāni pontificib⁹ tā de iudicib⁹
delegatis et cōseruatorib⁹ q̄ psonis vltra certū numerū ad iu-
diciū nō vocandis et alijs editis que vestre possent in hac par-
te iurisdictioni aut ptati eiusq⁹ libero exercitio quolibet obui-
are. Seu si aliquib⁹ cōmuniter vel diuisim a p̄fata sit sede idul-
tū qd excōicari suspendi vel interdici seu extra vel vltra cer-
ta loca ad iudiciū euocari nō possint p litteras aplicas nō faci-
entes plenā et expressam ac de verbo ad verbū de indulto hu-
iusmodi et eorū psonis locis ordinib⁹ et noībus p̄prijs mētio-
nē et qualibet alia dicte sedis indulgentia generali vel speciali
cuiuscūq⁹ tenoris existat p quā p̄sentibus nō exp̄ssam vel tota
liter nō insertā vestre iurisdictionis explicatio in hac pate vale
at quolibet impediri et de qua cuiusq⁹ toto tenore de verbo ad
verbū in nostris litteris habenda sit mētio specialis. Leterum
volum⁹ et aplica auctoritate decernim⁹ q̄ p̄sentes littere p cō-
cedentis obitū nō expirent et q̄ quilibet vestrū psequi valeat
articulū etiā p aliū inchoatū q̄uis idem inchoās nullo fuerit
impedimento canonico p̄peditus quodq⁹ a datis p̄sentium sit
vobis et vnicuiq⁹ vestrum in premissis omnib⁹ et eoꝝ singulis
ceptis et non ceptis p̄sentibus et futuris perpetuata potestas
et iurisdictionis attributa vt eo vigore eaꝝ firmitate possitis in
premissis omnibus et singulis ceptis et non ceptis presentibus
et futuris et pro predictis procedere ac si predicta omnia et sin-
gula coram vobis cepta fuissent et iurisdictionis vestra et cuiusli-
bet vestrum in predictis omnibus et singulis per citationem
vel modum alium perpetuata legitimū extitisset cōstitutione

¶dicta super cōseruatoribus et alia qualibet in contrarium edi-
ta non obstante. Datum Auiunioni. u. Moi Februarii. Ponti-
ficatus nostri Anno nono.

Eiusdem. Quod abbates non tenentur reddi-
re compotū bursariis in regressu eorum ad
monasteria/ prout precedens mandat be-
nedictina.

De Lemens Episcopus seruus seruorum
dei. Ad futurā rei memo-
riā. Aplice sedis puidentia circūspecta gesta
etiam summoruū pontificū attente pspiciens et
considerans diligēter nōnunq̄ illa cōmutat in
melius/ et qñq̄ submouet vel suspendit cū cau-
sa rationabilis id exposcit. Undū siquidē feli-
cis recordationis Benedict⁹ papa. xij. pdecē-
sor noster in ordinationib⁹ et constitutionib⁹ quas p utilitate
cisterciēi ordinis edidit inter cetera statuit et etiam ordinauit quod
abbates monasteriorum vel aliorū locorum cōuentualium dicti ordi-
nis regiminib⁹ p̄sidentes si dum extra monasteria et loca ipso-
rum consisterent de puentib⁹ monasteriorū et locorum ipsoꝝ vel
aliunde pecunias aliquas eos recipere forte cōtingeret/ in ip-
soruū regressu ad monasteria et loca p̄dicta dictas pecunias tra-
derent bursariis in monasteriis et locis hmoi deputatis/ si qua
de ipsis pecuniis expendissent cōputatis. Abbates vero seu
alii regiminib⁹ p̄sidentes si secus atteptare vel sibi talia retine-
re p̄sumerent ab ingressu ecclesie/ ac diuinis officiis post lapsū
duoruū mensuū a die regressus hmoi computandū/ tadiu suspē
si existerent donec ea traderent bursariis memoratis. Sū autē
nup p parte dilectorū filiorum Jobānis abbatis cisterciēi/ ac ce-
terorū coabbatū suorum pridem in primo generali capitulo con-
gregatorum cisterciū suo et omniū aliorum abbatū cisterciēi ordinis

129.

nomine fuerit nobis humiliter supplicatū / vt cū premissa eisdē
abbatib⁹ ⁊ p̄sidentibus qui virtute sue regule plenam admini-
strationē habere noscunt ⁊ iuxta regulā ipsam debet de omni-
bus ordinare grauia valde reddant ⁊ exinde videat vilescere
auctoritas officij pastoralis / ac subditi se quo ad hoc supiores
majoribus suspicentes in pluribus nō obsequuntur superiorū
iutibus sicut prius / in animarū suarū salutis dispendiū ⁊ con-
temptū obediētie regulari / sup hoc de remedio oportuno pui-
dere salubriter dignaremur. Nos cōsiderantes attentius q̄ in
tranquillitate cordis actori pacis accepti⁹ deseruitur ex his et
alijs rationabilib⁹ causis mouētibus ad hoc animū nostrū in-
ducti ⁊ earundē abbati deuotis supplicationib⁹ inclinati penā
suspen̄ hīmōi auēte aplica p̄sentū tenore suspendim⁹ / quousq̄
sup hoc aliud duxerimus ordinandū. Colētes ⁊ auēte eadem
cōcedentes qđ si qui abbates seu p̄sidentes penā huiusmodi in-
currerūt ab illa p̄ dilectos filios priores claustrales monasteri-
orū ⁊ alioꝝ locoꝝ suorū quib⁹ sup hoc plenā cōcedimus facul-
tatē absolui valeant ⁊ cū eis sup irregularitate p̄ eos inde con-
tracta forsitan dispēsari. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc
paginā nostre suspen̄ / voluntatis ⁊ cōcessionis infringere / vel
ei ausu temerario p̄traire. Si quis autē hoc attemptare p̄sum-
perit / indignationē omnipotētis dei ⁊ beatorū Petri ⁊ Pau-
li aplorum eius se nonerit incursum. Datum Auiniosi. Non
Octobris. Pontificatus nostri Anno primo.

Diuilegiū domini Urbani pape. v. Qz
liceat nobis in singulis castris ⁊ fortali-
cijs / ad que propter guerrarum discrimi-
na residemus / erigere altare portatile / et
ibidem missas ⁊ alia diuina officia etiam
alta voce celebrare.

i3